

OBSAH

Předmluva Roberta Waltera 8

ÚVOD 10
Dr. Roy Willis

VÝZNAMNÉ MYTOLOGICKÉ NÁMĚTY 17

Dr. Roy Willis
Stvoření/Původ světa 18
Vesmírná architektura/Struktura universa 20
Mýty o člověku/Příčiny života a smrti 22
Nadpřirozené bytosti/Bohové, duchové a démoni 24
Kosmické katastrofy/Konec světa 26
Hrdinové a šprýmaři/Původci změny 28
Živočiškové a rostliny/Síla, přeměna a přibuzenství 30
Tělo a duše/Duch a posmrtný život 32
Sňatek a přibuzenství/Mýty o společenském řádu 34

SVĚTOVÁ MYTOGRAFIE

Egypt 36

PROFESOR JOHN BAINES A DR. GERALDINE PINCH

První bohové/Rád z chaosu 38
Devatero/Devět bohů z Héliopole 40
Usir/Zastánce řádu 42
Eset/Oddaná vdova 43
Hor a Sutech/Boj o Usirův trůn 44
Sluneční mýty/Věčný cyklus obnovy 46
Mýtus a magie/Reovo tajné jméno;
Thoutův svitek 48
Hadi a štíři/Hybné síly chaosu 49
Mocné bohyně/Neit, Sachmet a Bastet 50
Ostatní bohyně/Anat, Astarte, Hathor a Tveret 51
Panovníci a bohové/Posvátná úloha faraonů 52
Kněží-kouzelníci/Setne Chamvese a Imhotep 54
Posmrtný život/Duše v podsvětí 55

Blízký východ 56

PROFESOR REV. J. R. PORTER

Sumer a Babylon/Mýty prvních měst 58
Gilgameš/Velký epos o smrtelnosti 60
Ištar a Tammúz/Sestup do podsvětí 61
Mýty o stvoření/Enki, Marduk
a rozhodnutí bohů 62
Potopa/Zničení a přežití 63
Ugaritské mýty/Království a nástupnictví 64
Chetitské mýty/Draci a zmizelí bohové 66
Perské mýty/Abura Mazda a boj mezi dobrem
a zlem 67

Indie 68

DR. JOHN BROCKINGTON

Původ světa/Obět a rozpor 70
Indra/Bojovník a král bohů 72
Brahma/Báň tvůrce 74
Višnu/Ochránce světa 75
Višnuova vtělení/Avatáry 76
Ráma/Spravedlivý avatár 77
Uctíváníhodný Kršna/Višnuovo osmé vtělení 78
Šiva/Milovník a asketa v jednom 80
Děví/Mnohotvárná bohyně 82
Šivův rodinný kruh/Šiva, Párvatí, Skanda, Ganéša 84
Džinistická mytologie/Ohlas na hinduismus 85
Procitnutí Buddha/Mýty buddhismu 86

Čína 88

DR. JOHN CHINNEY

Z chaosu řád/Pchan-ku a Chun-tun 90
Nü-kua a Fu-si/Sivoření lidstva; mýty o potopě 91
Slunce, měsíc a hvězdy/Mýty o nebeských
tělesech 94
Čínský buddhismus/Amitábha a Kuan-jin 96
Taoistické mýty/Bohové a Nesmrtelní 98
Mýty o rodině/Synovská úcta a domácí bohové 101

Tibet a Mongolsko 102

DR. MARTIN BOORD

Mýty o původu/Zářivé světlo, Černé utrpení
a karmový vítr 104

Mýty o dávných králích/*Králové sestoupivší s nebe* 105
 Král Gesar/*Král válečník* 106
 Krocení bohů/*Dopad buddhismu* 107
 Mongolský šamanismus/*Setkání se světem duchů* 108

Japonsko 110

DR. C. SCOTT LITTLETON

Izanagi a Izanami/*První dvojice* 112
 Amaterasu a Susanoo/*Zápas božích sourozenců* 115
 Boží krize/*Amaterasu ukrývá slunce* 116
 Izumský cyklus/*Susanoův sestup na zem;*
Okuninuši a bílý králek 118
 Bohové, hrdinové a démoni/*Inari, Hačiman a Oni* 121
 Říše Saga/*Císař Džinnmu, Jamato Takeru a jejich hránské činy* 122
 Buddhistické mýty/*Tři milosrdné postavy* 123

Řecko 124

DR. SIMON GOLDHILL

Mýtus a společnost/*Věřejné a soukromé obřady* 126
 Zrození bohů/*Vzestup Olympánů* 128
 Původ lidstva/*Prométheus, Pandóra, Deukalión, Pyrrha* 130
 Zeus/*Král bohů* 132
 Diova milostná dobrodružství/*Smrtelné a božské družky* 133
 Athéna/*Panenská bohyně* 136
 Poseidón/*Bůh moře* 137
 Apollón/*Zářící bůh* 138
 Artemis/*Cudná bohyně lovu* 139
 Dionýsos/*Bůh vína a extáze* 140
 Bohyně země/*Déméter a Persefoné* 142
 Arés a Afrodité/*Válka, láska a sexualita* 143
 Domov, krb a oheň/*Hermés, Hestia a Héfaistos* 144
 Podsvětí/*Hádovo království* 146
 Héroové a přišery/*Zázračné děti země* 147
 Héraklés/*Hrdinský vzor* 148
 Théseus/*Athénský hros a státník* 150
 Iásón/*Velký dobrodruh* 152
 Argonauti/*Iásónova výprava za zlatým roumem* 154
 Perseus/*Přemožitel Medúsy* 156
 Trójská válka/*Homérovův hrdinský epos* 157
 Po pádu Tróje/*Odysseus a Agamemnón* 160
 Provinilci/*Narušitelé řádu* 162
 Kentauři a Amazonky/*Pokolení bájných bytostí* 164
 Proměny/*Mýty o metamorfóze; Orfeus* 165

Řím 166

DR. MARY BEARD

Bohové a bohyně/*Vypáčený panteon; domácí bohové a občanské ctnosti* 168
 Založení Říma/*Osudy Aeneovy* 172

Romulus a římsí králové/*Vlčice a mýty o minulosti* 174

Keltský svět 176

DR. JOHN MACINNIS

Keltský panteon/*Rozmanitost božstev* 178
 Mýty a bohové Irska/*Mytologický cyklus* 180
 Hrdina z Ulsteru/*Pověsti o Cú Chulainnovi* 182
 Finn a jeho bojovníci/*Feniánské mýty* 184
 Bohyně/*Mateřství, válka a srchovanost* 186
 Cesty na onen svět/*Conla, Máel Dúin a Bran* 187
 Pověsti z Walesu/*Mabinogion* 188
 Artušovská legenda/*Artuš a jeho rytíři* 189

Severní Evropa 190

DR. HILDA ELLIS DAVIDSON

Původní a dávno zapomenutí bohové/*Zlomky severských mýtů* 192
 Kosmologie v době Vikingů/*Strom světa a jeho panství* 193
 Loki a ragnarök/*Šprýmař, vlk a poslední velká bitva* 195
 Ódín/*Vládcé Ásgardu* 196
 Thór/*Bůh bromu* 198
 Freyr a Vanové/*Bohové nebes, země a vody* 200
 Bohyně a duchové ženského pohlaví/*Freyja, zlatá jablka, valkýry a normy* 202
 Drakobijci/*Beowulf a Sigurd* 204

Střední a východní Evropa 206

DR. FAITH WITZGELL

Onen svět/*Trojnásobné desáté království* 208
 Baba Jaga a bojovné ženy či Amazonky/*Ženské pohádkové postavy* 209
 Předkové a duchové ohniště/*Hloupy Ivan a skřítek domouj* 210
 Duchové zemřelých/*Rusalky, víly a jiní návštěvníci z temnot* 211
 Zlí duchové/*Lesní bytosti, vlkodlaci a upíři* 212

Arktické oblasti 214

DR. DAVID RICHES a DR. PIERS VITEBSKY

Mýty Inuitů/*Duchové moře a oblohy* 216
 Sibiřské mýty/*Zvířata, stromy a šamani* 218

Severní Amerika 220

DR. GUY COOPER

Mýty o stvoření/*Velký duch a Potápěč pro zemi* 222
 Původ lidstva/*První předkové lidí* 223
 Bohové a hrdinové/*Tvárci světa a dohlížitelé* 224
 Šamani/*Hledací vidění a strážní duchové* 226
 Šprýmaři/*Vtipálci a vyvolavatelé sporů* 227
 Navažské mýty/*Léčebné obřady a vyprávění o Kojotovi* 228

Mýty Plání/Wakan Tanka a posvátná dýmka 230
Mýty o zvířatech/Příbuzní lidstva 232

Mesoamerika 234

DR. NICHOLAS J. SAUNDERS

Stafí bohové/Jaguar a božstvo ohně 236
Stvoření a kataklysmata/Mýtus o sluncích 237
Tezcatlipoca/Pán dýmajícího zrcadla 239
Quetzalcoatl/Opeřený had 240
Huitzilopochtli/Bůh slunce a války 242
Tlaloc a úrodnost/Aztéctí bohové deště
a kukuřice 244
Boží posvátného kalendáře/Posvátný
a solární cyklus 246
Mayští bohové/Třivrstevný vesmír 248

Jižní Amerika 250

DR. NICHOLAS J. SAUNDERS

Starobylá náboženství/Duchové, oběť
a posvátné cesty 252
Andské mýty/Inkové a jejich předci 253
Panteon Inků/Viracoča, Inti,
Mama Kilya, Ilyap'a 256
Posvátná obloha/Zvířetí souhvězdí
a posvátné paprsky 258
Světy duchů/Proměny vesmíru 260
Prales zděděný po předcích/Mýty o původu
pralesních Indiánů 262

Afrika 264

DR. ROY WILLIS

Původ světa/Africké mýty o stvoření 266
Svět vzhůru nohama/Ríše živých a mrtvých 268
Smrt a pohlaví/Ztráta nesmrtelnosti 269
Mýty o královské moci/Božský rodokmen
světských panovníků 270
Mýty o věži/Posetlost přílišné lidské
troufalosti 273

Šprýmař Ešu/Mazaný prostředník mezi nebem
a zemí 274

Mýty o zvířatech/Šprýmaři, vynálezci
a nositelé změn 276

Austrálie 278

PROFESOR ROBERT LAYTON

Potopa/Mýty o původu 280
Smrt a smutek/Původ smrtelnosti 282
Původ svatby/Orel a Vrana; Wodoy a Djungun 284
Šprýmaři/Porušení dávného řádu 285
Tvarování krajiny/Mýty o dávném putování 286

Oceánie 288

DR. JAMES WEINER

Mýty o původu/Božští tvůrci a kulturní hrdinové 290
Mýty o nebesích/Lidé a nebeské říše 292
Potraviny a plodnost/Sexualita a původ
zemědělství 293
Mýty Maorů/Rangi, Papa a polynéský panteon 294
Ku a Lono/Havajský obřadní cyklus 296
Maui/Tichomořský šprýmař-hrdina 297
Cargo kultury/Vliv Evropanů 298
Mýtus a magie/Živý mýtus na ostrově
Goodenough 299

Jihovýchodní Asie 300

DR. ING. BRITT TRANKELL A DR. ROY WILLIS

Mýty o původu/Stvoření světa a lidstva 302
Lidé, boží a duchové/Původ civilizace 304
Setkání s magií/Barbaři, démoni a čarodějky 306
Dárkyně života/Mýty o řízi 307

Pro další četbu 308

Fotografie poskytl 310

Rejstřík 311